

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem Janem Peroutkou ve věci

žalobce: **D. K.**, narozený X
státní příslušník Turecké republiky
hlášen k pobytu v Pobytovém středisku X

zastoupený advokátem Mgr. Jakubem Klobáskou
sídlem Jezuitská 582/17, Brno

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 6. 2024, č. j. OAM-839/LE-VL17-VL14-2023,

takto:

- I. Žaloba se zamítá
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci Mgr. Jakubu Klobáskovi se přiznává odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 11 648 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Praze ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Shodu s prvopisem potvrzuje: Mgr. E. M.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), se žalobce domáhá zrušení v záhlaví specifikovaného rozhodnutí (dále jen „napadené rozhodnutí“) a vrácení věci žalovanému. Napadeným rozhodnutím žalovaný rozhodl tak, že mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o azylu) se žalobci neuděluje.

II. Žaloba a ostatní stanoviska účastníků

2. Žalobce v *žalobě* uvedl, že je kurdské národnosti. Žalobce nesouhlasil s názorem žalovaného, že by při žádání o mezinárodní ochranu uváděl pouze ekonomické důvody. Žalobce měl i jiné důvody. Žalovaný neshromáždil dostatek podkladů pojednávajících o faktické dostupnosti a reálné efektivnosti vnitrostátních mechanismů k ochraně osob ohrožených krevní mstou, a to ve venkovských oblastech, ve kterých je rozšířena autorita rad starších. Opatřené zprávy o zemi původu pouze obecně popisují základní rysy právní úpravy těchto mechanismů, ale vůbec se nezabývají jejich skutečným uplatňováním a efektivitou, a to navíc v odlehlých oblastech, v nichž fungují tradiční struktury kmenového života. Závěr žalovaného, že žalobce mohl v zemi původu (v oblasti svého bydliště) využít efektivních prostředků ochrany před hrozbou krevní msty, nemá oporu ve spise. Žadatel o mezinárodní ochranu není povinen vyčerpat vnitrostátní prostředky ochrany, pokud nejsou reálně dostupné či efektivní. Žalovaný tak nezjistil skutkový stav věci dostatečně. V žalobcově případě je dán přinejmenším důvod pro udělení doplňkové ochrany ve smyslu § 14a zákona o azylu, neboť existují důvodné obavy, že v případě návratu do Turecka by žalobci hrozilo kruté, nelidské a ponižující zacházení, přičemž v žalobcově případě nepřichází v úvahu efektivní využití ochrany ze strany tureckých veřejnoprávních orgánů. Původcem pronásledování totiž nemusí nutně být pouze veřejnoprávní orgány dané země, nýbrž i soukromé osoby, pokud stát není schopen nebo ochoten odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmou. Žalobce konečně odkázal na judikaturu NSS, z níž vyplývá, že po žadateli o mezinárodní ochranu nelze požadovat, aby vyčerpal prostředky ochrany země původu, jestliže lze mít za to, že jeho rezignace na využití ochrany této země se zakládá na opodstatněné nedůvěře vůči jejím veřejnoprávním orgánům.
3. Žalovaný ve *vyjádření* k žalobě poukázal na to, že v řízení o správním vyhoštění (které předcházelo řízení o žádosti o mezinárodní ochranu) žalobce obavy o svůj život v případě návratu do země původu nezmiňoval. Ačkoli se jednalo o řízení odlišné od řízení o žádosti o mezinárodní ochranu, je nemyslitelné, že by žalobce tak závažné obavy vůbec nezmiňoval. Podle žalované byly žalobcem tvrzené důvody pro udělení mezinárodní ochrany účelové a obsahovaly rozpory (k tomu žalovaný odkázal na napadené rozhodnutí). Ačkoli žalovaný žalobcovým obavám neuvěřil a vyhodnotil je jako účelové, byl toho názoru, že v napadeném rozhodnutí dostatečně zhodnotil, zda žalobce může v zemi původu nalézt účinnou ochranu před jednáním soukromých osob, s nimiž má spory. Žalobce se v zemi původu ani nepokusil uplatnit ochranu, kterou mu nabízí tamní právní řád. Negativní jednání ze strany soukromých osob může být přičteno státu tehdy, pokud stát není schopen nebo ochoten odpovídajícím způsobem zajistit ochranu. Případnou nižší efektivitu takové ochrany

v konkrétních podmínkách té které země, stejně jako nedůvěru občana ve státní instituce, nelze podřadit pod důvody pro udělení doplňkové ochrany.

4. Dne 23. 5. 2025 se uskutečnilo před soudem ústní jednání, které se zúčastnil žalobce, jeho právní zástupce, zástupce žalovaného a tlumočník z jazyka tureckého.
5. Právní zástupce žalobce shrnul žalobu. Žalovaný se nezabýval konkrétními poměry v žalobcově místě bydliště (venkovské oblasti na jihovýchodě Turecka, kde je běžná krevní msta). Nad rámec žaloby uvedl, že žalobci hrozilo v Turecku nebezpečí ze strany skupiny (příslušníků) tzv. „hlubokého státu“, tudíž by se nemohl domoci ochrany u oficiálních tureckých orgánů. Kdyby se žalobce pokusil vycestovat z Turecka legálně, jeho nepřátelé by se to ihned dozvěděli. Pokud jde o žalobcovu nevěrohodnost, žalobce uváděl v řízení o správních vyhoštění a v řízení o mezinárodní ochraně rozporné informace. Žalobce byl ve stresu, v cizí zemi, neměl informace o významu některých výpovědí: za takové situace si cizinci nemusí uvědomit, co je v dané situaci vhodné a důležité zmínit. V řízení o mezinárodní ochraně žalobce přednesl koherentní výpověď.
6. Žalobce během účastnického výsledku sdělil, že výpověď v řízení o správním vyhoštění učinil pod nátlakem a při útěku z Turecka byl ve špatném psychickém rozpoložení. Žalobce dále uvedl, že jeho ekonomická situace v Turecku nebyla špatná a nepotřeboval další peníze. Žalobcova rodina je sledována. Žalobcova rodina se soudila se zneprátenou (velmi vlivnou) rodinou. Žalobcova rodina spor vyhrála. K rodinným poměrům žalobce upřesnil, že jeho otec podniká – prodává automobily (má autogalerii) a nemovitosti. Žalobcova matka je v domácnosti. Žalobcova rodina bydlí v obci Şanlıurfa. Žalobce musel z bezpečnostních důvodů utéci do Istanbulu a občas rodinu tajně navštěvoval. Žalobcovi nepřátelé jej ovšem vyhledali i v Istanbulu.
7. Soud pro nadbytečnost neprovedl důkaz listinou, kterou žalobce navrhoval k prokázání toho, že jeho rodina vyhrála spor se zneprátenou rodinou. S ohledem na nosné důvody tohoto rozsudku (a napadeného rozhodnutí) nebyla otázka toho, jak turecké soudy přistupují ke sporu mezi žalobcovou rodinou a jejími nepřáteli, pro řešenou věc relevantní.

III. Podstatné skutečnosti vyplývající ze správního spisu

8. Rozhodnutím ze dne 14. 6. 2023, č. j. KRPJ-73462-19/ČJ-2023-160022-SV, Policie České republiky, Krajské ředitelství policie kraje Vysočina, uložila žalobci správní vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 4 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, a stanovila dobu jednoho roku, po kterou žalobci nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie.
 9. Dne 20. 6. 2023 žalobce požádal o udělení mezinárodní ochrany.
 10. Při poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu dne 26. 6. 2023 žalobce uvedl, že je turecké státní příslušnosti a kurdské národnosti. Nikdy nebyl politicky aktivní nebo veřejně činný. Je zdravý. Před pěti až šesti lety měl dopravní nehodu, ale nijak ho zdravotně nezasáhla. Z vlasti se dostal tak, že nejprve letěl do Bělehradu (tam přiletěl dne 12. 6. 2023), a pak jel taxíkem do města Subotica. Tam si za 4 tisíce EUR zajistil přepravu do Německa. V noci odjeli k maďarským hranicím a přelezli plot pomocí žebříků. Byli s nimi dva Afghánci a vždy věděli, kam měli jít. Pak šli šest hodin pěšky až na místo, kde nastoupili do auta, ve kterém je pak zadržela policie. Že jsou v České republice žalobce pochopil z popisů kolem cesty. Věděl, že je na území Evropské unie neoprávněně, ale doufal, že se mu podaří dojet do Německa. Do Německa chtěl odjet kvůli tomu, že je ve vlasti ohrožen na životě.
- Shodu s prvopisem potvrzuje: Mgr. E. M.

11. V průběhu pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany dne 26. 6. 2023 žalobce uvedl, že v zemi původu bydlel se svými rodiči a sourozenci. Příležitostně si vydělával vařením jídla v restauraci a také pracoval na stavbě. Cestu ze země původu do České republiky popsal žalobce shodně jako při poskytnutí údajů k žádosti. Cestovní pas si žalobce vyřídil asi před dvěma až třemi lety, kdy začal mít ve vlasti problémy. Lidé z druhé skupiny mu vyhrožovali smrtí. Předtím byli terčem jiní lidé z jeho skupiny. V roce 2013 nebo 2014 zavraždili žalobcova strýce. Žalobce vlezl ozbrojený do druhé vesnice a ozbrojený tam začal střílet. Žalobce chytili a řekli mu, co si to dovoluje tam sám chodit. Asi před třemi lety se pak na žalobce zaměřili. S vycestováním z vlasti žalobce problémy neměl. Rozhodl se vycestovat kvůli tomu, že v oblasti jeho bydliště dlouhodobě panují mezi dvěma vesnicemi spory o úrodnou půdu. Spor je veden mezi Turky a Kurdy. V minulém století byl zavražděn žalobcův dědeček. Ve sporu umírají lidé a vláda to vůbec neřeší. Mají spolu prý dohodu, že budou svobodní. Například před šesti lety někoho zatkli, ale zbytek je na svobodě. Teď je řada na žalobci a chtějí jej zavraždit. Má nepřátele a pokud by neodcestoval, tak by umřel. Na otázku, zda žalobce mohl své problémy vyřešit přesídlením v rámci Turecka, odpověděl, že jediná možnost byla utéct do Německa. V zemi původu se na státní složky s žádostí o pomoc neobracel, neboť tam nikdo takové problémy neřeší. Konkrétně se státními či bezpečnostními orgány problém neměl. V České republice žalobce požádal o mezinárodní ochranu, jelikož zde byl „chycen“. Nemá zde žádné příbuzné nebo známé. V Německu má pár kamarádů a bratrance a chtěl jet za nimi. Žalovaný žalobce během pohovoru konfrontoval s tím, proč své problémy ve vlasti neuvedl během řízení o správním vyhoštění (v němž k motivu vycestování sdělil pouze to, že Turecko opustil z ekonomických důvodů). Podle žalobce se o jeho problémy v zemi původu v řízení o správním vyhoštění nikdo nezajímal, v řízení byl pod tlakem a nenapadlo ho své problémy uvést.
12. V průběhu správního řízení žalobce předložil článek z internetové stránky *olay53.com* ze dne 18. 6. 2016 (součástí správního spisu je i jeho ověřený překlad z turečtiny do češtiny). Podle žalobce se měl článek týkat jeho pronásledování v Turecku. Žalobce byl pronásledován a stříleli po něm. Jak utíkal, způsobil automobilovou nehodu. Jeho pronásledovatelé si mysleli, že je žalobce mrtev. Pak ale zjistili, že je naživu a opět jej začali pronásledovat. Samotný článek popisuje automobilovou nehodu. Podle článku žalobce jako řidič nezvládl řízení a vjel do příkopu. Žalobce i jeho spolujezdec byli vážně zraněni a převezeni do nemocnice. Článek je uzavřen konstatováním, že vyšetřování nehody stále pokračuje.
13. Součástí správního spisu je *Informace OAMP ze dne 4. 8. 2023 – Turecko: Bezpečnostní a politická situace v zemi. Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv*. Dále je součástí správního spisu *Informace MZV ČR, č. j. 131150-6/2023-MZV/LPTP ze dne 16. 1. 2024, k č. j. MV-110147-5/OAM-2023 – Turecko: Turečtí občané kurdského původu*.
14. V napadeném rozhodnutí žalovaný zopakoval informace, které žalobce uvedl během poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu a během pohovoru. Podle žalovaného žalobce v průběhu správního řízení neuvedl žádné skutečnosti, na základě nichž by bylo možné dospět k závěru, že žalobce vyvíjel v zemi původu činnost směřující k uplatňování politických práv, za kterou by byl azylově relevantním způsobem pronásledován. Žalobce nebyl ani pronásledován kvůli své rase, národnosti, náboženství, pohlaví, příslušnosti k sociální skupině či politickému přesvědčení. Žalovaný připomněl, že žalobce po svém zadržení v České republice a v průběhu výsledku v řízení o správním vyhoštění jako důvod svého odchodu ze země původu označil pouze obecně špatnou ekonomickou a politickou

Shodu s prvopisem potvrzuje: Mgr. E. M.

situaci v zemi. Proto chtěl za známými do Německa, kde chtěl začít pracovat. Žalovaný zpochybnil žalobcovo tvrzení, že v průběhu řízení o správním vyhoštění obavy o svůj život v zemi původu nevyjevil, jelikož byl ve stresu a nenapadlo ho takovou skutečnost sdělit. Podle žalovaného je prakticky nemyslitelné, že by se žalobce v řízení o správním vyhoštění o tak závažné obavě (ze zavraždění) vůbec nezmínil a jako důvod svého odchodu ze země původu uvedl toliko špatnou ekonomickou a politickou situaci (navíc politický rozměr svého odchodu ani nijak nerozvedl a sdělil, že nikdy nebyl politicky činný). Žalovaný si byl vědom, že řízení o správním vyhoštění a o žádosti o mezinárodní ochranu jsou odlišná řízení. Byl však přesvědčen, že shodná osoba, pokud jsou její tvrzení ohledně důvodu odjezdu ze země původu skutečná a pravdivá, uvede své pohnutky vždy shodně, bez ohledu na další okolnosti, typ řízení apod. Žalobce o důvodech svého odchodu vypovídal výrazně odlišně a tyto odlišnosti nijak přesvědčivě nezdůvodnil. Žalovaný v žalobcových tvrzeních shledal rozpor ohledně let, kdy začal mít ve vlasti problémy. Údajnou střelbu žalobce zmínil teprve při seznámení se s podklady. Pokud jde o možnost vnitrostátní ochrany, žalobce sdělil, že někoho zatkli. Podle žalovaného se i v Turecku může osoba, která je ohrožena na životě jinými osobami kvůli osobním sporům, obrátit s žádostí o pomoc na turecké státní orgány (s nimiž žalobce ani neměl žádné problémy). Žalobce se o vyhledání ochrany u příslušných státních orgánů nepokusil. Žalovaný se též „pozastavil“ nad žalobcovým tvrzením, že po smrti strýce přišel do vedlejší vesnice a začal tam střílet. Žalovaný proto vyhodnotil žalobcem tvrzené důvody pro odchod ze země původu jako nevěrohodné. Přeložený článek nedokládá nebezpečí pro žalobce, ale pouze to, že se žalobci stala dopravní nehoda, jelikož nezvládl řízení. Žalobce tak nenaplnil důvody pro udělení žádné formy mezinárodní ochrany.

IV. Posouzení žaloby

15. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Jde tedy o žalobu věcně projednatelnou.
16. Podle § 32 odst. 9 věty první zákona o azylu při posuzování žaloby ve věci mezinárodní ochrany soud zohlední i nové důležité skutečnosti, které nastaly po vydání rozhodnutí ministerstva, jedná-li se o takové skutečnosti, které se vztahují k možnému pronásledování nebo k hrozbě vážné újmy; v tomto rozsahu není soud vázán žalobními body. Žalobce ovšem v soudním řízení netvrdil existenci nových důležitých skutečností, které by nastaly až po vydání napadeného rozhodnutí, a ani soudu není existence takových nových skutečností známa. Proto žalobu posoudil v souladu s § 75 odst. 2 s. ř. s. v mezích uplatněných žalobních bodů.
17. Na úvod soud připomíná, že primárním zdrojem informací pro udělení mezinárodní ochrany je samotný žadatel. Správní orgán zjišťuje v řízení zjišťuje skutkový stav v rozsahu možných důvodů udělení mezinárodní ochrany, které vycházejí právě z žadatelovy žádosti, respektive z dalších jím uváděných tvrzení. Břemeno tvrzení tak v řízení ve věci mezinárodní ochrany stíhá žadatele o mezinárodní ochranu. Je to totiž on, kdo nejlépe ví, z jakých důvodů opustil zemi původu, zda byl pronásledován a proč.
18. Pokud jde o otázku důkazního břemena, řízení o mezinárodní ochraně je specifické tím, že je v něm často nutné rozhodovat za situace důkazní nouze. Často není v možnostech žadatele prokázat svá tvrzení jiným způsobem než vlastní věrohodnou výpovědí.
19. Těmto specifikům tak odpovídá i standard a rozložení důkazního břemene, které je vychýleno ve prospěch žadatele. Prokazovat svá tvrzení je povinen primárně žadatel, Shodu s prvopisem potvrzuje: Mgr. E. M.

nicméně pouze v rozsahu předložení důkazů, které s ohledem na svou situaci předložit může. Současně je správní orgán povinen zajistit si sám k posouzení dané žádosti potřebné důkazy, které lze na základě výpovědi žadatele obstarat. Informace o zemi původu žadatele o mezinárodní ochranu musí ostatně být mj. v maximální možné míře relevantní ve vztahu k otázkám posuzovaným v daném řízení (srov. rozsudky NSS ze dne 26. 2. 2008, č. j. 2 Azs 100/2007-64, ze dne 30. 9. 2008, 5 Azs 66/2008-70, č. 1749/2009 Sb. NSS, ze dne 3. 6. 2016, č. j. 5 Azs 50/2015-46, a ze dne 14. 10. 2024, č. j. 5 Azs 73/2024-59).

20. Při zkoumání možnosti pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu je poté aplikován důkazní standard přiměřené pravděpodobnosti. To znamená, že tato možnost musí být reálná, nikoli pouze hypotetická, rozhodně nemusí dosahovat či přesahovat 50 % (srov. rozsudky NSS ze dne 31. 1. 2020, č. j. 5 Azs 105/2018-46, č. 4029/2020 Sb. NSS, ze dne 18. 9. 2024, č. j. 6 Azs 88/2024-46). V případě doplňkové ochrany se místo testu přiměřené pravděpodobnosti vychází z testu reálného nebezpečí, který je vůči žadateli o mezinárodní ochranu přísnější. Ani test reálného nebezpečí ale nedosahuje intenzity trestního standardu „nade vší pochybnost“, ani důkazního standardu užívaného v zemích *common law* v civilních věcech [„vyšší pravděpodobnost že ano, než že ne“ (*balance of probabilities*)]. Rozdíl mezi testem „reálného nebezpečí“ a testem „přiměřené pravděpodobnosti“ spočívá v tom, že důkazní standard reálného nebezpečí se blíží důkaznímu standardu užívanému v zemích *common law* v civilních věcech daleko více než důkazní standard přiměřené pravděpodobnosti (srov. rozsudky NSS ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006-82, a ze dne 9. 8. 2021, č. j. 6 Azs 63/2021-42).
21. Žalobce v předcházejícím řízení tvrdil, že jej v zemi původu chtějí kvůli dlouholetým sporům o půdu zabít lidé ze „znepřátelené“ vesnice.
22. Podle § 2 odst. 6 zákona o azylu původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmou.
23. Obavy z pronásledování nebo hrozby vážné újmy ze strany soukromých osob tak mohou být důvodem pro udělení mezinárodní ochrany v případě, že se žadatel nemůže obrátit s žádostí o pomoc na vnitrostátní orgány. K otázce dostupnosti ochrany v zemi původu NSS konstantně uvádí, že *jde-li o původce hrozící vážné újmy nebo pronásledování z okruhu soukromých osob, musí se postižená osoba v zásadě vždy obrátit nejprve s žádostí o pomoc na vnitrostátní orgány v zemi původu, pokud není zjevné, že tyto orgány nejsou schopny či ochotny účinnou ochranu poskytnout* (srov. usnesení NSS ze dne 25. 7. 2013, č. j. 5 Azs 11/2012-23, ze dne 19. 5. 2016, č. j. 5 Azs 220/2015-35, či ze dne 31. 1. 2019, č. j. 8 Azs 298/2018-58).
24. Žalobce v žalobě nejprve polemizoval s tím, že by jako důvod žádání o mezinárodní ochranu uváděl pouze ekonomické důvody. To ale žalovaný v napadeném rozhodnutí ani netvrdil [což by byl ostatně důvod pro zamítnutí žádosti jako zjevně nedůvodné podle § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu]. Žalovaný v napadeném rozhodnutí ekonomické důvody žalobcova odchodu ze země původu zmínil při poukazu na žalobcova tvrzení v řízení o správním vyhoštění, ale samotné neudělení mezinárodní ochrany na nich nezaložil (srov. bod 27 tohoto rozsudku).
25. Dále žalobce namítal, že žalovaný dostatečně neověřil, zda žalobce může před hrozbou ze strany soukromých subjektů využít vnitrostátní prostředky ochrany v zemi původu. Při jednání soudu navíc žalobcův právní zástupce vysvětlil, že v Turecku funguje tzv. „hluboký Shodu s prvopisem potvrzuje: Mgr. E. M.

stát“ (skutečná moc je koncentrována v rukou neoficiálních subjektů, jako jsou ozbrojené skupiny).

26. Žalovaný v napadeném rozhodnutí konstatoval, že se žalobce může se svými problémy obrátit na turecké státní orgány. Takovéto tvrzení však nemá oporu ve správním spise.
27. Žalovaný v napadeném rozhodnutí při posuzování žádosti o mezinárodní ochranu dospěl ke dvěma závěrům. Zaprvé, žalovaný připomněl přístup zmíněný v bodě 23 tohoto rozsudku, podle něhož může být mezinárodní ochrana poskytnuta v případě, že selže ochrana (před pronásledováním nebo hrozbou újmy ze strany soukromých subjektů) orgánů v zemi původu. Je proto nutné, aby žadatel nejprve využil všech reálně dostupných vnitrostátních prostředků ochrany (k tomu žalovaný odkázal na rozsudek NSS ze dne 22. 12. 2005, č. j. 6 Azs 479/2004-41). Žalovaný v napadeném rozhodnutí „i na základě své úřední činnosti konstatuje, že i v Turecku osoba, která by byla ve stejném postavení jako dle svého tvrzení jmenovaný [žalobce], tedy která by byla ohrožena na životě jinými soukromými osobami kvůli osobním sporům, má možnost obrátit se s žádostí o pomoc na turecké státní orgány, nadto když tato osoba, stejně jako jmenovaný, nemá ve své vlasti se státními orgány žádné problémy.“ To žalobce neučinil. Zadruhé, žalovaný vyhodnotil žalobcovy obavy o život ze strany obyvatel jiné vesnice kvůli sporům o půdu jako nevěrohodné.
28. Co se týče dostupnosti vnitrostátní ochrany před pronásledováním nebo hrozbou vážné újmy ze strany soukromých subjektů, ve správním spise se nachází *Informace OAMP ze dne 4. 8. 2023* a *Informace MZV ČR ze dne 16. 1. 2024*. Žádný z těchto podkladů se nevěnuje struktuře a fungování policejního nebo justičního systému v Turecku. Žalovaný svůj závěr o možnosti žalobce využít vnitrostátní prostředky ochrany opřel o poznatky získané na „základě své úřední činnosti“. Aplikuje-li však správní orgán skutečnosti známé z úřední činnosti, musí náležitě vyložit v odůvodnění rozhodnutí, ze které své konkrétní úřední činnosti či postupu zná takové skutečnosti, resp. odkud se o nich dozvěděl, aby s tím eventuálně účastník řízení mohl polemizovat (srov. rozsudky NSS ze dne 26. 10. 2016, č. j. 10 Azs 199/2016-56, a ze dne 21. 1. 2020, č. j. 4 Azs 427/2019-40). Žalovaný nespecifikoval, z jaké konkrétní úřední činnosti či postupu je mu známo, že osoba v žalobcově postavení se může (efektivně) obrátit na vnitrostátní orgány s žádostí o pomoc. Dostupnost a úroveň státní ochrany v konkrétní zemi, nadto v určitém typu oblasti (v tomto případě venkovské) nelze považovat za skutečnost obecně známou (notorietu), kterou by nebylo potřeba dokazovat a správní orgán by tudíž ani nemusel uvádět zdroj, jak se o existenci takové skutečnosti dozvěděl. Soud proto dává žalobci zapravdu v tom směru, že správní spis skutečně neobsahuje dostatečné podklady pro závěr, že se žalobce se svými problémy mohl a měl nejprve obrátit na turecké orgány.
29. Dalším důvodem, proč žalovaný žalobci mezinárodní ochranu neudělil, bylo, že jej vyhodnotil jako nevěrohodného.
30. Na posouzení věrohodnosti tvrzení žadatele o mezinárodní ochranu je třeba aplikovat důkazní standard přeměřené pravděpodobnosti, resp. test reálného nebezpečí, jak jsou připomenuty v bodě 20 tohoto rozsudku. Správní orgán tedy nemůže ze svého posuzování vyloučit tvrzené skutečnosti např. pouze proto, že nelze vyloučit jiný průběh událostí než ten předestřený žadatelem či že existuje alternativní vysvětlení, které je stejně pravděpodobné. Správní orgán nemusí detailně posuzovat žadatelova jednotlivá dílčí tvrzení pouze za situace, pokud je žadatel nevěrohodný ve všech relevantních aspektech své žádosti. V takovém případě může správní orgán bez dalšího posoudit žadatele jako nevěrohodného

(srov. rozsudky NSS ze dne 10. 6. 2021, č. j. 7 Azs 354/2020-31, ze dne 24. 2. 2023, č. j. 4 Azs 30/2023-24, ze dne 23. 1. 2025, č. j. 2 Azs 220/2024-25).

31. Soud proto zkoumal, zda žalovaný správně vyhodnotil, že žalobce není věrohodný. Pokud tento závěr byl správný, žalovaný nemusel shromažďovat další podklady pro rozhodnutí a mohl bez dalšího mezinárodní ochranu neudělit.
32. Při posuzování věrohodnosti výpovědi žadatele se používají tzv. indikátory věrohodnosti. Mezi ně se řadí:
- vnitřní (interní) konzistentnost (vlastní koherence žadatelovy výpovědi),
 - vnější (externí) konzistentnost (soulad žadatelovy výpovědi s dalšími důkazy a podklady pro rozhodnutí),
 - dostatečná podrobnost výpovědi,
 - plauzibilita (myslitelnost žadatelovy výpovědi na pozadí informací o zemi původu a dalších podkladů pro rozhodnutí, očekávatelný, uvěřitelný, pravděpodobný běh událostí),
 - chování žadatele (vystupování v průběhu pohovoru či při následném soudním řízení).

Současně se však jedná „pouze“ o indikátory (vodítka), které vykrystalovaly z judikatury jednotlivých evropských států a podpůrných studií, nikoli o pevně daná pravidla pro hodnocení věrohodnosti žadatele o mezinárodní ochranu. Nelze předem stanovit, jaké podmínky jsou nutné nebo samy o sobě dostačující pro zhodnocení (ne)věrohodnosti (srov. EASO. *Evidence and credibility assessment in the context of the Common European Asylum System*. Lucemburk: Úřad pro publikace Evropské unie, 2018, s. 83 a násl.). K přihlížení k těmto indikátorům v rozhodnutích českých soudů srov. např. usnesení NSS ze dne 29. 11. 2023, č. j. 4 Azs 163/2023-33, a rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 5. 12. 2024, č. j. 41 Az 25/2024-24.

33. Žalovaný v napadeném rozhodnutí předně upozornil na to, že během výsledku v řízení o správním vyhoštění žalobce jako důvod svého odchodu z Turecka uvedl obecně špatnou ekonomickou a politickou situaci v zemi. Dále žalobce během pohovoru v řízení o žádosti o mezinárodní ochranu tvrdil, že problémy s lidmi z druhé vesnice začal mít asi před dvěma až třemi lety (tzn. v letech 2020 až 2021). Následně ale při seznámení se s podklady žalobce tvrdil, že na něj v roce 2016 stříleli a žalobce proto způsobil automobilovou nehodu (během soudního jednání žalobcův právní zástupce upřesnil, že v jejím důsledku žalobce nemohl dva roky chodit). V době trvání žalobcových potíží je tak rozpor v řádu několika let. Žalovaný také upozornil na to, že žalobce střelbu nezmínil během pohovoru, ale až následně při seznámení se s podklady. Nesdělení takové podstatné okolnosti již na začátku řízení o žádosti o mezinárodní ochranu žalovaný označil za nelogické. Dále žalobce sdělil, že někoho zatkli. Není tak pravda, že spory mezi vesnicemi státní složky nezajímají. Žalovaný proto konstatoval, že žalobcovy důvody pro odchod ze země původu (obavy z obyvatel zneprátené vesnice) vyhodnotil jako nevěrohodné. Jiné důvody, které by potenciálně odůvodňovaly udělení mezinárodní ochrany, žalobce neuvedl.
34. Žalovaný v napadeném rozhodnutí poukázal především na vnitřní rozpory žalobcových tvrzení a na žalobcovo chování (resp. postup v řízení před žalovaným), kdy o některých podstatných skutečnostech žalobce žalovaného neinformoval již během pohovoru.
35. Soud se ztotožňuje se žalovaným, že v žalobcových tvrzeních jsou přítomny podstatné deficity, které narušují celkovou věrohodnost žalobcova příběhu. Při pohovoru žalobce Shodu s prvopisem potvrzuje: Mgr. E. M.

vedl, že si svůj cestovní pas vyřídil před dvěma až třemi lety, kdy začal mít problémy s lidmi z druhé vesnice. Z toho lze dovodit, že se žalobce v těchto letech začal cítit natolik ohrožen, že pojal myšlenku opustit zemi původu. Podle žalobce se na něj lidé z druhé vesnice zaměřili a vyhrožovali mu smrtí. Dále žalobce při pohovoru sdělil, že jej chtějí zavraždit. Na otázku žalovaného, z čeho tak usuzuje, žalobce odpověděl, že ví, že má nepřátele. Pokud by neodcestoval, tak by umřel. Při soudním jednáním doplnil, že pokud by zůstal v České republice, chtěl by si změnit identitu.

36. Soud nemíní samotnou okolnost, že je někomu vyhrožováno smrtí, zlehčovat. Na druhou ale žalobce během pohovoru ani v řízení před soudem blíže nespecifikoval, jak se jeho problémy (vyhrožování) z posledních dvou až třech let před opuštěním země původu projevovaly – např. jak často bylo žalobci vyhrožováno (jednou nebo opakovaně) či jakým způsobem (např. prostřednictvím telefonu nebo osobně). Během řízení před soudem žalobce pouze tvrdil, že zneprátená rodina sledovala jeho rodinu a chodila k jejímu domu. Žalobce ani netvrdil, že v posledních dvou až třech letech byla na něj nebo jeho rodinu nějakým způsobem zaútočeno (např. byli přepadeni nebo okradeni). Bez konkrétnějších popisů problémů, které žalobce zažíval, je obtížné posoudit závažnost nebo reálnost ohrožení, jemuž by byl žalobce při návratu do země původu vystaven. Žalovaný ani soud si konkrétní projevy žalobcových problémů za žalobce nemohou domýšlet.
37. V průběhu pohovoru žalobce uvedl, že po vraždě strýce (ten měl být zavražděn někdy v letech 2013 až 2014) šel žalobce do zneprátené vesnice a začal tam střílet. Podle protokolu žalobce dále uvedl, že „[m]ne chytli a řekli, co si to dovoluji tam sám chodit. Zaměřili se pak asi před třemi [roky] na mne.“ Ani z tohoto sdělení není zřejmé, jak měl zájem obyvatel druhé vesnice konkrétně o žalobcovu osobu vypadat. Plyne z něj nanejvýš to, že po žalobcově (odplatném) ozbrojeném útoku mu slovně vyčínili.
38. Žalobce jako jediný konkrétnější projev ohrožení jeho osoby uvedl střelbu v roce 2016, v jejímž důsledku způsobil automobilovou nehodu. V případě, že by bylo na žalobce v roce 2016 skutečně takto zaútočeno, jedná se o závažný incident. Proto by bylo podle soudu logičtější jej datovat jako počátek žalobcových problémů spíše než neurčitá tvrzení o zaměření se na jeho osobu před dvěma až třemi lety. Kromě toho, žalobce se o této dramatické události během pohovoru vůbec nezmiňoval, ačkoli k tomu měl podle soudu příležitost (žalovaný se žalobce při pohovoru dotazoval, z čeho usuzuje, že je ohrožen na životě a závěrem pohovoru se žalobce též otázel, zda by chtěl sdělit nějaké skutečnosti, které by měl při posuzování žádosti o mezinárodní ochranu vzít v potaz, na což žalobce odpověděl, že nechce).
39. K tomu soud připomíná, že skutečnosti relevantní z hlediska mezinárodní ochrany by měl žadatel tvrdit zejména v průběhu osobního pohovoru. Význam osobního pohovoru potvrzuje i to, že podle § 25 písm. d) zákona o azylu může žalovaný řízení o žádosti o mezinárodní ochranu zastavit, pokud se žadatel bez závažného důvodu k pohovoru nedostaví [srov. domněnku konkludentního zpětvzetí žádosti podle čl. 28 odst. 1 písm. a) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany].
40. Současně jde v posuzované věci – i v kontextu toho, že žalobcova tvrzení o „zaměření se“ na jeho osobu před dvěma až třemi lety byly poměrně vágní – o podstatnou informaci. V řízení o žádosti o mezinárodní ochranu se zkoumá potencialita pronásledování nebo nebezpečí vážné újmy v budoucnu, jde tedy o prospektivní rozhodování. Konkrétně k azylu (což lze

podle soudu analogicky aplikovat i na doplňkovou ochranu a hrozbu vážné újmy) NSS v rozsudku ze dne 4. 12. 2020, č. j. 5 Azs 466/2019-41, uvedl, že „[s]amotný § 12 písm. b) zákona o azylu pracuje s pojmem strachu jako subjektivním prvkem a odůvodněností strachu z pronásledování jako objektivním prvkem, nestanoví však podmínku faktického pronásledování v minulosti, byť taková skutečnost je velmi významnou indicií přiměřené pravděpodobnosti pronásledování i v budoucnu.“ Skutečnost, že žalobce tento konkrétní projev usilování o jeho život zmínil až téměř rok po zahájení řízení o žádosti o mezinárodní ochranu (ačkoli na samotnou dopravní nehodu si vzpomněl i dříve při poskytnutí údajů k žádosti, a to k otázce na zdravotní stav), též narušuje věrohodnost žalobceho příběhu. Podobně v rozsudku ze dne 20. 5. 1991, č. stížnosti 15576/89, *Cruz Varas a další proti Švédku*, bodu 78, měl Evropský soud pro lidská práva za to, že i při zohlednění obav, které mohou mít žadatelé o mezinárodní ochranu z úřadů, a obtíží s doložením jejich tvrzení listinnými důkazy, mlčení o závažných skutečnostech (v tehdejších případech stěžovatelově tajné činnosti a jeho mučení chilskou policií) a jejich zmínění až po mnoha měsících od prvního výsledku, vyvolalo značné pochybnosti o stěžovatelově věrohodnosti.

41. Ani z žalobcem předloženého článku z webové stránky *olay53.com* nevyplývá žádná zmínka o střelbě či jakémkoliv útoku, jenž by způsobil dopravní nehodu. Podle článku došlo k nehodě v důsledku nezvládnutí řízení, přičemž obě osoby ve vozidle (žalobce a spolujezdec) byly vážně zraněny. Tvrzení žalobce, že byl terčem střelby, která vedla k havárii, tak nemá v tomto článku žádnou oporu. Naopak, článek popisuje událost jako běžnou dopravní nehodu bez jakýchkoliv známek vnějšího zásahu.
42. Soud také podobně jako žalovaný poukazuje na to, že v řízení o správním vyhoštění žalobce uvedl (protokol o výsledku účastníka správního vyhoštění ze dne 14. 6. 2023 je součástí správního spisu), že se z Turecka rozhodl odejít z důvodu špatné ekonomické a politické situace. Ekonomická situace žalobcovy rodiny byla obtížná (žalobcovi rodiče byli staří a již nepracovali a žalobce si příležitostně vydělával vařením jídla v jídelně). Žalobce chtěl odjet do Evropy, aby mohl mít lepší život a také finančně přispívat rodině. Cílem žalobcovy cesty bylo Německo. Chtěl si tam najít práci v nějaké restauraci a začlenit se do turecké společnosti. Žalobce uvedl, že nejsou dány důvody, které by mu bránily ve vycestování z České republiky. Do Turecka se ale vrátit nechtěl a chtěl žít v Německu.
43. Žalobce byl v řízení během pohovoru v řízení o žádosti o mezinárodní ochranu žalovaným konfrontován s rozporův v žalobcových tvrzeních – proč původně tvrdil, že vycestoval z ekonomických důvodů. Podle žalobce „ekonomické problémy jsou všude“. Dále žalobce vysvětlil, že se o jeho problémy v zemi původu v řízení o správním vyhoštění nikdo nezajímal, byl pod tlakem a nenapadlo ho je sdělit.
44. Soud uznává, že žalobce jistě mohl být po cestě přes půl Evropy a při zadržení policií v cizí zemi ve stresu. V řízení o správním vyhoštění ale žalobce popsal svůj příběh (jak žil v zemi původu, jak se dostal do Evropy, že chtěl odejít za prací do Německa) poměrně podrobně a konzistentně. Výslovně sdělil, že mu při vycestování z České republiky nic nehrozí (správní orgán v řízení o správním vyhoštění se tak žalobce na rizika vycestování – s ohledem na zásadu nenavrácení – zjevně dotazoval). Podle soudu by odkaz na tlak, stres či nezáměr mohl vysvětlit určité dílčí nedostatky v žalobcově příběhu, nikoli zcela opačná tvrzení – že mu ve vycestování z České republiky nic nehrozí vs. že jej v Turecku chtějí zavraždit. Pokud žalobce vycestoval z obavy o svůj život, soud nerozumí tomu, co by žalobce svým tvrzením v řízení o správním vyhoštění (že se může do Turecka vrátit a vycestoval z ekonomických důvodů) sledoval.

Shodu s prvopisem potvrzuje: Mgr. E. M.

45. Kromě toho při soudním jednání žalobce sdělil, že v Turecku ani žádné ekonomické problémy neměl. To je v rozporu jak s postojem v řízení o správním vyhoštění (k němuž by se podle žalobce a jeho právního zástupce nemělo z důvodu, že šlo o stresovou situaci, přihlížet), tak i pohovorem v řízení o mezinárodní ochraně. Dále žalobce sdělil, že jeho otec podniká v obchodu s automobily a domy a je to známá osoba. I jiní členové žalobcovy rodiny jsou podnikatelé. Podobně jako u otázky důvodů pro vycestování je soud toho názoru, že ani tlak nebo stres způsobený zadržením policií v cizí zemi nevysvětluje takto opačná tvrzení – žalobcovi rodiče nepracují a rodina je na tom ekonomicky špatně vs. žalobcův otec je známý podnikal a žalobcova ekonomická situace byla dobrá.
46. I tyto rozpory tak snižují věrohodnost žalobce i jeho tvrzení v řízení o žádosti o mezinárodní ochranu a před soudem.
47. Soud proto stejně jako žalovaný neshledal žalobcovy obavy ze zavraždění obyvateli druhé vesnice věrohodnými. Zaprvé, žalobce vypovídal rozporně ohledně toho, kdy začal mít v zemi původu problémy. Podle žalobce to mělo to být kolem let 2020 až 2021, následně ale tvrdil, že na něj už v roce 2016 stříleli, což soud též považuje za značně „problematickou“ událost. Zadruhé, žalobce tuto událost nezmínil během pohovoru, ač podle soudu tvoří podstatnou část jeho azylového příběhu. Zatřetí, žalobcovy odpovědi v průběhu pohovoru zůstaly většinou v obecné rovině. Ani v řízení před soudem žalobce nebyl konkrétnější – zopakoval, že má nepřátele (patrně napojené na „hluboký stát“) a hrozí mu smrt. Žalobce přitom v průběhu řízení o správním vyhoštění vyličil svou cestu z Turecka do Evropy velmi podrobně (zmínil částku, kterou si na ni půjčil, datum, kdy přiletěl do Bělehradu, jméno hotelu, kde se v Srbsku setkal s afghánskými pašeráky apod.). Žalobce je tak zjevně schopen detailnějšího popisu událostí. Je sice pravda, že se popsání cesta odehrála bezprostředně před výsledkem a žalobce ji tak měl „čerstvě“ v paměti. Podle soudu ale není pravděpodobné, že by žalobce nebyl schopen s odstupem dvou až tří let více přiblížit problémy, které jej (podle jeho tvrzení) v konečném důsledku přinutily k odchodu ze země původu a které byly natolik intenzivní, že dokonce zamýšlí změnit si v České republice identitu. Začtvrté, v řízení o správním vyhoštění, v řízení o mezinárodní ochraně a v řízení před soudem žalobce uváděl rozporuplné informace nejen o jeho důvodech pro odchod ze země původu, ale i o žalobcových ekonomických poměrech (a poměrech jeho rodiny) v Turecku, což žalobci též ubralo na jeho celkové věrohodnosti.
48. Soud proto uzavírá, že žalovaný pochybil, jestliže bez jakékoli opory v podkladech pro rozhodnutí konstatoval, že se žalobce může obrátit na vnitrostátní orgány s žádostí o pomoc. Podstaté ovšem je, že žalovaný posoudil žalobce jako celkově nevěrohodného. Za této situace žalovaný neměl povinnost opatřovat si další podklady pro rozhodnutí. Podklady o dostupnosti vnitrostátní ochrany ve venkovských oblastech v Turecku by totiž nic nezměnily na nedostacích žalobcových tvrzení, které soud shrnul bodě 47 tohoto rozsudku (podobně srov. rozsudky NSS č. j. 4 Azs 30/2023-24, bod 37, a č. j. 2 Azs 220/2024-25, bod 46). Zjištěná nevěrohodnost jako důvod pro zamítnutí žádosti o mezinárodní ochranu ob stojí sama o sobě. V řízení před soudem žalobce závěr o nevěrohodnosti nezpochybnil; spíše naopak k němu přispěl tím, že část jím tvrzených skutečností byla nově v rozporu s těmi, které uváděl dříve.

V. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

49. Soud uzavírá, že neshledal žalobní námitky důvodnými a nezjistil žádnou vadu, k níž by byl povinen přihlídnout z úřední povinnosti, proto žalobu zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

Shodu s prvopisem potvrzuje: Mgr. E. M.

50. O náhradě nákladů soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl v řízení úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšnému žalovanému žádné náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.
51. Usnesením ze dne 21. 11. 2024, č. j. 55 Az 4/2024-40, soud žalobci ustanovil zástupce z řad advokátů. Podle § 35 odst. 10 věty první s. ř. s. hotové výdaje ustanoveného zástupce a jeho odměnu za zastupování platí stát. Ustanovený zástupce má právo na odměnu za jeden úkon právní služby ve výši 3 100 Kč [první porada s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení podle § 11 odst. 1 písm. b) a § 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění účinném do 31. 12. 2024 (čl. II vyhlášky č. 258/2024 Sb.)] a náhradu hotových výdajů v paušální výši 300 Kč za úkon (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu ve znění účinném do 31. 12. 2023). Za účast na jednání soudu nepřesahujícím dvě hodiny náleží advokátovi žalobce odměna ve výši 4 620 Kč podle § 9 odst. 5 ve spojení s § 7 bodem 5 a § 11 odst. 1 písm. g) advokátního tarifu ve znění účinném od 1. 1. 2025 a náhrada hotových výdajů ve výši 450 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu ve znění účinném od 1. 1. 2025). Součástí nákladů řízení je též náhrada za promeškaný čas ve výši deset započatých půlhodin – 150 Kč (celkem tedy 1 500 Kč) podle § 14 odst. 3 advokátního tarifu a cestovné podle § 13 odst. 5 advokátního tarifu, § 157 zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, a § 1 a 4 vyhlášky č. 475/2024 Sb. (cesta na jednání soudu) odpovídající náhradě jízdních výdajů na trase mezi sídlem žalobcova zástupce a sídlem soudu (Brno-Praha) a zpět osobním automobilem, kterou soud přiznal v částce 1 678 Kč, jež ustanovený zástupce uplatnil. Celkem tedy zástupci žalobce náleží 11 648 Kč. Tato částka bude ustanovenému zástupci vyplacena ve lhůtě třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno.

O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

Nejvyšší správní soud však kasační stížnost odmítne pro nepřijatelnost, jestliže svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 23. května 2025

Shodu s prvopisem potvrzuje: Mgr. E. M.

Jan Peroutka v. r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje: Mgr. E. M.